

sygn. akt III K 6/21

ORZECZENIE

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 marca 2021 r.

Sąd Okręgowy w Białymstoku III Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Mariusz Kurowski

Sędziowie: Izabela Komarzewska

Anna Hordyńska

Protokolant: Iwona Jabłońska

w obecności prokuratora z Instytutu Pamięi Narodowej - Oddziałowego Biura Lustracyjnego w Białymstoku
Agnieszki Rusiłowicz

po rozpoznaniu w dniu 17.03.2021 r. sprawy:

G. Ł., syna Z. i F. z d. D., ur. (...) w S.

w przedmiocie stwierdzenia zgodności z prawdą oświadczenia lustracyjnego,

I. Na podstawie art. 21a ust. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 roku o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944 - 1990 oraz treści tych dokumentów (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 2141 ze zm.) stwierdza, że G. Ł. w związku z kandydowaniem na funkcję publiczną radnego Rady Powiatu w A. złożył w dniu 25 września 2014 roku niezgodne z prawdą oświadczenie lustracyjne

II. Na podstawie art. 21a ust. 2a ustawy z dnia 18 października 2006 roku o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944 - 1990 oraz treści tych dokumentów (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 2141 ze zm.) orzeka wobec lustrowanego G. Ł. utratę prawa wybieralności w wyborach do Sejmu, Senatu i Parlamentu Europejskiego oraz w wyborach powszechnych organu i członka organu jednostki samorządu terytorialnego oraz organu jednostki pomocniczej jednostki samorządu terytorialnego, której obowiązek tworzenia wynika z ustawy - na okres 3 (trzech) lat.

III. Na podstawie art. 21a ust. 2b ustawy z dnia 18 października 2006 roku o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944 - 1990 oraz treści tych dokumentów (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 2141 ze zm.) orzeka wobec lustrowanego G. Ł. zakaz pełnienia funkcji publicznej, o której mowa w art. 4 pkt 2 - 57 i 61 cytowanej ustawy - na okres 3 (trzech) lat.

IV. Na podstawie art. 19 ustawy z dnia 18 października 2006 roku o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944 - 1990 oraz treści tych dokumentów (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 2141 ze zm.) w zw. z art. 627 k.p.k. obciąża lustrowanego kosztami sądowymi w kwocie 40 złotych.

Sędzia Mariusz Kurowski:

Sędzia Izabela Komarzewska:

Sędzia Anna Hordyńska

UZASADNIENIE

Formularz UK 1	Sygnatura akt	IIIK6/21	
Jeżeli wniosek o uzasadnienie wyroku dotyczy tylko niektórych czynów lub niektórych oskarżonych, sąd może ograniczyć uzasadnienie do części wyroku objętych wnioskiem. Jeżeli wyrok został wydany w trybie art. 343, art. 343a lub art. 387 k.p.k. albo jeżeli wniosek o uzasadnienie wyroku obejmuje jedynie rozstrzygnięcie o karze i o innych konsekwencjach prawnych czynu, sąd może ograniczyć uzasadnienie do informacji zawartych w częściach 3–8 formularza.			
1.USTALENIE FAKTÓW			
0.1.Fakty uznane za udowodnione			
Lp.	Oskarżony	Czyn przypisany oskarżonemu (ewentualnie zarzucany, jeżeli czynu nie przypisano)	
1.1.1.	G. Ł.	pkt I orzeczenia	
Przy każdym czynie wskazać fakty uznane za udowodnione	Dowód	Numer karty	
Przyjęcie G. Ł. na służbę przygotowawczą w Milicji Obywatelskiej	Wyjaśnienia lustrowanego	103v-104, 78, 79-80	

w dniu 03.03.1989 r. Mianowanie go na stanowisko milicjanta(...) z przydziałem do (...) w A..			
Kserokopia przebiegu służby	33-34		
Przeniesienie w dniu 01.12.1989 r. G. Ł. na jego prośbę z plutonu patrolowego na stanowisko referenta Wydziału (...) w A..	Wyjaśnienia lustrowanego	103v-104, 78, 79-80	
Kserokopia przebiegu służby	33-34		
Raport	35		
Pismo	36		
Notatka	41		
Świadomość G. Ł., że będąc referentem Wydziału (...) pełni służbę w Służbie Bezpieczeństwa.	Wyjaśnienia lustrowanego	103v-104, 78, 79-80	
Zwolnienie z dniem 15.02.1990 r. G. Ł. na jego prośbę ze stanowiska referenta Wydziału (...) w A. i oddelegowanie go z powrotem do Wydział (...) MO.	Wyjaśnienia lustrowanego	103v-104, 78, 79-80	
Kserokopia przebiegu służby	33-34		
Wniosek personalny	37-38		
Kandydowanie przez G. Ł. na funkcję publiczną	Wyjaśnienia lustrowanego	103v-104, 78, 79-80	

radnego Rady Powiatu (...), a zatem funkcję wskazaną w art. 4 pkt 17 ustawy z 18.10.2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa oraz treści tych dokumentów. Złożenie w dniu 25.09.2014 r. przez ww. mężczyznę w związku z tym kandydowaniem oświadczenia lustracyjnego, gdzie wskazał m.in. że nie pełnił służby w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 3a cyt. ustawy.			
Oświadczenie lustracyjne	3		
<i>o.1.Fakty uznane za nieudowodnione</i>			
Lp.	Oskarżony	Czyn przypisany oskarżonemu (ewentualnie zarzucany, jeżeli czynu nie przypisano)	
1.2.1.	G. Ł.	pkt I orzeczenia	
Przy każdym czynie wskazać fakty uznane za nieudowodnione	Dowód	Numer karty	
Uzyskanie przez G. Ł. informacji od nieustalonej osoby, że pełnienie przez niego służby w Wydziale (...) w A., który stanowił jednostkę terenową SB, o czym lustrowany wiedział, nie stoi na przeszkodzie wypełnieniu oświadczenia	Wyjaśnienia lustrowanego	103v-104, 78, 79-80	

lustracyjnego w negatywny sposób.			
1.Ocena DOWOdów			
o.1.Dowody będące podstawą ustalenia faktów			
Lp. faktu z pkt 1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu	
1.1.1	Wyjaśnienia lustrowanego	Już w tym miejscu wskazać wypada, że większość wyjaśnień lustrowanego została obdarzona wiarygodnością skoro znajduje ona potwierdzenie w dokumentach, których rzetelności nie kwestionowano, i które w większości stanowią urzędowe dokumenty opisujące przebieg jego służby. W tym na obdarzenie wiarygodnością zasługuje nie kwestionowany przez nikogo fragment tych wyjaśnień o rozpoczęciu służby w szeregach MO.	
Kserokopia przebiegu służby	Urzędowy dokument z tamtego okresu sporządzony przez uprawnione do tego osoby. Brak jakiegokolwiek dowodu osłabiającego zaufanie do jego treści.		
1.1.1	Wyjaśnienia lustrowanego	Jak wskazano większość wyjaśnień lustrowanego została obdarzona wiarygodnością z wyżej wskazanych przyczyn. Ich fragment dotyczący	

		<p>złożenia wniosku o przeniesienie na stanowisko referenta Wydziału (...) w A. potwierdza treść sporządzonego w tym okresie, a więc ponad 30 lat wstecz, raport lustrowanego i poniższy urzędowy dokument.</p>
<p>Kserokopia przebiegu służby</p>	<p>Urzędowy dokument z tamtego okresu sporządzony przez uprawnione do tego osoby. Brak jakiegokolwiek dowodu osłabiającego zaufanie do jego treści.</p>	
<p>Raport</p>	<p>Sporządzony ponad 30 lat temu dokument stanowi de facto prośbę lustrowanego o przeniesienie do Wydziału (...)A.. Jego rzetelność nie budzi wątpliwości skoro nie ujawniły się okoliczności osłabiające zaufanie do jego treści.</p>	
<p>Pismo</p>	<p>Dokument ów koreluje z treścią ww. raportu będąc faktycznie jego częścią zawierającą zgodę ówczesnych przełożonych lustrowanego na wspomniane przejście do wydziału paszportowego.</p>	
<p>Notatka</p>	<p>Dokument wydziału (...)w S.. Bark okoliczności osłabiającej zaufanie do jego treści skoro ukazuje on potwierdzony wyjaśnieniami lustrowanego i innymi</p>	

	dokumentami jego karierę zawodową.		
1.1.1	Wyjaśnienia lustrwanego	Brak jakiegokolwiek dowodu przeciwnego co do tej części depozycji. Wskazać wypada, że wiedza wówczas żyjących osób co do tego, że wydziały paszportowe podległe są Służbie Bezpieczeństwa była powszechna. To zaś uzasadnia uznanie tych wyjaśnień w tej części za zgodne z doświadczeniem życiowym.	
1.1.1	Wyjaśnienia lustrwanego	Ta wyjaśnień część G. Ł. została obdarzona wiarygodnością gdyż znajduje uwierzytelnienie w dokumentach, których rzetelności nikt nie kwestionował, a które w większości dotyczą opisu przebiegu jego służby.	
Kserokopia przebiegu służby	Urzędowy dokument z tamtego okresu sporządzony przez uprawnione do tego osoby. Brak jakiegokolwiek dowodu osłabiającego zaufanie do jego treści.		
Wniosek personalny	Złożony przez lustrwanego wniosek sprzed ponad 30 lat, którego rzetelności kwestionowano i który znajduje oparcie w jego wyjaśnieniach i fakcie późniejszego jego miejsca pracy.		

1.1.1	Wyjaśnienia lustrwanego	Brak okoliczności osłabiających zaufanie do tej części wyjaśnień lustrwanego.	
Oświadczenie lustracyjne	Brak okoliczności osłabiających zaufanie do treści sporządzonego dokumentu, który nadto znajduje uwierzytelnienie w wyjaśnieniach jego autora.		
<i>o.1.Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</i>			
Lp. faktu z pkt 1.1 albo 1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
1.2.1	Wyjaśnienia lustrwanego	Jedynie wyjaśnieniom lustrwanego w zakresie, w jakim wskazywał, że bliżej nie ustalona osoba zapewniła go o możliwości negatywnego wypełnienia oświadczenia lustracyjnego nie dano wiary. Tę część depozycji sąd ocenił jako naturalną próbę wytłumaczenia przyczyn nie wskazania pracy w strukturach SB, w których znajdował się wydział (...) w tym oświadczeniu. Podkreślenia wymaga, że G. Ł. wiedząc, że krótko, ale jednak, był funkcjonariuszem w strukturach SB wyjaśnił w ten sposób gdyż	

chciał wykazać, że miał podstawy, by w wypełnić oświadczenie lustracyjne w sposób w jaki to uczynił. Jednakże tej części jego depozycji przeczą zasady logiki i doświadczenia życiowego. Nikt znający się na rzeczy nie mógł wypowiedzieć się w ten sposób. Należy podkreślić, że mimo tak nietypowej treści rozmowy jaką jest ocena danej służby w kontekście treści oświadczenia

lustracyjnego G. Ł. nie wskazał imienia ani nazwiska rozmówcy nie potrafiąc nawet powiedzieć, czy rozmowa ta była przeprowadzona osobiście, czy przez telefon. Tak

przedstawione okoliczności uzasadniają potraktowanie tej części depozycji G. Ł. w wyżej opisany sposób. Pośrednio też przeczą im jego wyjaśnienia z rozprawy skoro stwierdził, że po zapoznaniu się z ustawą lustracyjną nie ma wątpliwości, że z racji służby w Wydziale (...) w A. inaczej powinien wypełnić swe oświadczenie lustracyjne. Nie były to, zatem wiadomości, które wymagała szczególnych umiejętności analizowania p[przepisów prawa.

Końcowo kategorycznie podkreślić trzeba, że uznana za nieprawdziwą część wyjaśnień lustrowanego nie ma

		żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Odnosi się ona wyłącznie do niezajomości prawa i to zawinionej przez lustrowanego, co sam przyznał. W żaden zatem sposób nie mogła ona wpłynąć na treść orzeczenia.	
1.PODSTAWA PRAWNA WYROKU			
	Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Oskarżony	
#	3.1. Podstawa prawna skazania albo warunkowego umorzenia postępowania zgodna z zarzutem	I	G. Ł.
Zwięźle o powodach przyjętej kwalifikacji prawnej			
Zgromadzone dowody wskazują, że w dniu 25 września 2014 roku G. Ł. kandydując na funkcję publiczną radnego Rady Powiatu (...) złożył niezgodne z prawdą oświadczenie lustracyjne w związku z tym kandydowaniem wpisując, że nie pełnił służby i nie pracował w rozumieniu art. 3a ustawy z dnia 8 października 2006 roku o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944 - 1990 oraz treści tych dokumentów (tj. Dz.U. z 2020 r. poz.			

2141 ze zm.). Pomimo, że w okresie od 02.12.1989 r. do 15.02.1990 r. pełnił służbę referenta Wydziału (...) w A. wiedząc, że ów wydział podlega Służbie Bezpieczeństwa. Należy dodać, że by uznać daną terenową jednostkę ówczesnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych za podległą Służbie Bezpieczeństwa muszą być spełnione łącznie dwie przesłanki ww. ustawy. Mianowicie z art. 2 ust 1 pkt 5 tj. by była ona włączona w struktury SB oraz z art. 2 ust 3 tj. by została ona rozwiązana wraz z powstaniem Urzędu Ochrony Państwa. Wskazać więc wypada, że wydziały paszportów zostały włączone w struktury SB mocą zarządzenia Ministra Spraw wewnętrznych nr 097/64 z dnia 15.07.1964 r. "w sprawie organizacyjnego podporządkowania Wydziałów (Samodzielnych Sekcji) Paszportów Komend Wojewódzkich MO Służbie Bezpieczeństwa". Treść § 1 Zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z 02.07.1990r. "w sprawie określenia stanowisk zajmowanych przez funkcjonariuszy byłej Służby Bezpieczeństwa oraz jednostek organizacyjnych resortu spraw wewnętrznych, w których pełnili oni służbę" wskazuje, że za funkcjonariuszy byłej SB

uznano osoby pełniące służbę na stanowiskach i w jednostkach wymiennych w Instrukcji Przewodniczącego Centralnej Komisji Kwalifikacyjnej z 25.06.1990r. Instrukcja ta był załącznikiem do Decyzji Sekretarza Komisji Kwalifikacyjnej ds. Kadr Centralnych z 02.07.1990 r. Zgodnie z jej unormowaniami za funkcjonariuszy SB uznano osoby, które m.in. pełniły służbę w Biurze Paszportów do stanowiska Zastępcy Naczelnika Wydziału. Do powyższego dodać należy, że zaszeregowanie do organów bezpieczeństwa państwa w rozumieniu ustawy lustracyjnej podlegają konkretne instytucje centralne i podporządkowane im jednostki terenowe bez względu na przedmiot ich działalności.

Odnosząc się zaś do drugiej przesłanki wskazać wypada, że art. 129 ustawy z 06.04.1990 r. o Urzędzie Ochrony Państwa wskazywał, że Służba Bezpieczeństwa zostaje rozwiązana z chwilą wejścia w życie ww. formacji, zaś Minister Spraw Wewnętrznych miał obowiązek przekazać nowo utworzonym organom centralnym zgodnie z ich kompetencjami dokumenty, mienie oraz etaty pozostające

dotychczas w dyspozycji, co w istocie nastąpiło.			
#	3.1. Podstawa prawna skazania albo warunkowego umorzenia postępowania zgodna z zarzutem		
Zwięźle o powodach przyjętej kwalifikacji prawnej			
#	3.2. Podstawa prawna skazania albo warunkowego umorzenia postępowania niezgodna z zarzutem		
Zwięźle o powodach przyjętej kwalifikacji prawnej			
#	3.3. Warunkowe umorzenie postępowania		
Zwięźle wyjaśnienie podstawy prawnej oraz zwięźle o powodach warunkowego umorzenia postępowania			
#	3.4. Umorzenie postępowania		
Zwięźle wyjaśnienie podstawy prawnej oraz zwięźle o powodach umorzenia postępowania			
#	3.5. Uniewinnienie		

Zwięzłe wyjaśnienie podstawy prawnej oraz zwięzłe o powodach uniewinnienia			
1.KARY, Środki Karne, PRzepadek, Środki Kompensacyjne i środki związane z poddaniem sprawcy próbie			
Oskarżony	Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Punkt z wyroku odnoszący się do przypisanego czynu	Przytoczyć okoliczności
G. Ł.	II	II	Sąd orzekł przewidziany w art. 21a ust. 2a ustawy z dnia 18 października 2006 roku o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944 - 1990 oraz treści tych dokumentów środek w postaci utraty prawa wybieralności w wyborach do Sejmu, Senatu i Parlamentu Europejskiego oraz w wyborach powszechnych organu i członka organu jednostki samorządu terytorialnego oraz organu jednostki pomocniczej jednostki samorządu terytorialnego, której obowiązek tworzenia wynika z ustawy w minimalnym, trzyletnim rozmiarze. Za uznaniem takiego okresu zakazu za wystarczający przemawia bardzo krótki okres pracy G. Ł. w strukturach SB i charakter wykonywanej przezeń pracy.

G. Ł.	III	III	Podobnie jak wyżej bardzo krótki okres pracy w Wydziale (...) w A. i charakter pracy lustrowanego przemawiał za wymierzeniem najniższego ustawowo możliwego okresu zakazu pełnienia funkcji publicznych określonych w art. 4 pkt 2 - 57 i 61 cyt. ustawy lustracyjnej.
1.Inne ROZSTRZYGNIECIA ZAwarte w WYROKU			
Oskarżony	Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Punkt z wyroku odnoszący się do przypisanego czynu	Przytoczyć okoliczności
1.inne zagadnienia			
<p>W tym miejscu sąd może odnieść się do innych kwestii mających znaczenie dla rozstrzygnięcia, a niewyjaśnionych w innych częściach uzasadnienia, w tym do wyjaśnienia, dlaczego nie zastosował określonej instytucji prawa karnego, zwłaszcza w przypadku wnioskowania orzeczenia takiej instytucji przez stronę</p>			
<p>Sąd nie mógł przychylić się do wyartykułowanego w mowie końcowej żądania lustrowanego, by niniejsze postępowanie umorzyć. Przepisy ustawy z dnia 18 października 2006 roku</p>			

<p>o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944 - 1990 oraz treści tych dokumentów (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 2141 ze zm.) nie przewidują takiej możliwości. Wskazać należy, że wynikające z tych przepisów kompetencje sądu są ograniczone stwierdzenia zgodności bądź niezgodności z prawdą danego oświadczenia lustracyjnego, przy czym w wypadku zaistnienia tej drugiej sytuacji (jak w niniejszej sprawie) sąd jest zobligowany do wymierzenia środków wskazanych w ustawie i nie jakiegokolwiek ma możliwości odstąpienia od ich orzeczenia.</p>		
<p>7. <i>Koszty procesu</i></p>		
<p>Punkt rozstrzygnięcia z wyroku</p>	<p>Przytoczyć okoliczności</p>	
<p>IV</p>	<p>Z uwagi na posiadane dochody sąd zgodnie z art. 627 k.p.k. stosowanym zgodnie z art. 19 ustawy z dnia 18 października 2006 roku o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944 - 1990 oraz treści tych dokumentów (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 2141 ze zm.) do postępowań lustracyjnych obciążył G. Ł. kosztami sądowymi,</p>	

	które w niniejszej sprawie wyniosły 40 zł.	
1.Podpis		